

A Kúria a dr. Nyitrai Károly ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Tenk László jogtanácsos által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt az Egri Munkaügyi Bíróságnál 4.M.291/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.745/2011/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán 2013. május 22. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.745/2011/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az Egri Munkaügyi Bíróság 4.M.291/2010/19. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperes munkaviszony megszüntetése jogellenessége megállapítására irányuló keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 150.000 (egyszázötvenezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt elsőfokú, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a rendkívüli munkavégzése ellenértéke megfizetését, az alperes által közölt rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és ennek jogkövetkezményei alkalmazását kérte.

Az Egri Munkaügyi Bíróság 4.M.291/2010/19. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát rendkívüli felmondással jogellenesen szüntette meg. A felperes munkaviszonya az ítélet jogerőre emelkedésével szűnik meg. Kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt munkabér, 4 havi átlagkeresetnek megfelelő kárártalány, felmentési bér és túlmunkadíj megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperes - további kárártalány megfizetésére irányuló - keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2008. szeptember 1-jétől állt az alperes alkalmazásában a h. supermarketben éjszakai osztályvezető munkakörben. 2010. május 4-én a munkavégzésre történő felhívását követően B.I. árufeltöltő provokatív módon lépett fel a felperessel szemben, aki erre megfogta a fülét. Az eset szemtanúja volt W.J. éjszakai igazgató. Másnap reggel a felperes az esetet jelentette Sz.P. személyzeti igazgatónak, a munkáltatói jogkör gyakorlójának, aki erről jegyzőkönyvet vett fel. A meghallgatáson jelen volt W.J. is. B.I. meghallgatására 2011. május 11-én - a felperes távollétében - került sor.

2010. május 18-án az Mt. 96. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással az alperes rendkívüli felmondást adott ki. Az indokolás szerint a felperes osztályvezetőhöz nem méltó magatartást

tanúsított, mert megragadta a munkavállaló fülét és azt mondta, hogy „ha még egyszer ilyen hangon beszélsz velem, a füledet a kezembe adom”. A felperes megsértette az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontját és a munkaszerződés 26/d. pontját is, mert a magatartása tettelegességgnek, bántalmazásnak minősül.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt együttműködési kötelezettség minden munkavállalóra kiterjed. A felek közötti konfliktusban nemcsak a felperes, hanem B.I. is szerepet játszott. A konfliktushelyzetre figyelemmel a felperes nem tanú sított olyan súlyos magatartást, amely jogszerűen a munkáltató általi azonnali hatályú jogviszony megszüntetést vonhatott volna maga után.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Heves Megyei Bíróság 2.Mf.25.745/2011/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, míg fellebbezett részében megváltoztatta, és az alperest kötelezte az elmaradt munkabér után 2010. október 18-ától járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére. Megállapította, hogy a felperes munkaviszonya 2011. június 15-ével szűnt meg. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest a felperes javára másodfokú perköltség, az állam javára fellebbezési illeték megfizetésére.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a rendkívüli felmondás az indokolása alapján helyesen az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontján, vagyis a munkavállaló kötelezettségszegésén alapult.

Egyetértett az elsőfokú bírósággal, miszerint az intézkedés valós indoka okszerűen nem vezethetett a jogviszony megszüntetéséhez. Az alperes egyoldalúan értékelte az eseményeket a rendkívüli felmondásban. Nem vette figyelembe, hogy a felperes magatartására – mely súlyát tekintve nem értékelhető félelmet keltő tettelegességgnek – a beosztott tevékenysége vezetett. A munkáltatónak értékelnie kellett volna B.I. magatartását, valamint az esemény szemtanújának vallomását is, hiszen az eljárás során senki más, sem a felperes, sem B.I. nem állította, csupán a tanúként jelenlévő W.J., hogy „a kezembe adom a füled” megjegyzés elhangzott, mely végül is a rendkívüli felmondás indokává vált. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdés alapján helyesen megállapított tényállásból helytálló jogkövetkeztetésre jutott.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását kérte. Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjába, valamint a 103. § (1) bekezdés c) pontjába ütközően jártak el, és az MK. 95. számú állásfoglalást sem helytállóan alkalmazták.

Bizonyította, hogy a felperes megfogta, megragadta B.I. fülét. Ez alkalmas volt arra, hogy másban félelmet keltsen. A fizikai ráhatást szóban megerősítette azzal, hogy megígérte B.I.-nek, hogy „kezébe adja a fülét”. A felperes az általa csatolt meghallgatási jegyzőkönyvben nem tett semmiféle kifogást ezen alperesi tényelőadás ellen. A szóbeli ráhatást igazolta W.J. tanúvallomása

is.

A bírói gyakorlat szerint önmagában egy szóbeli nyilatkozat, munkahelyen meg nem engedhető hangnem is munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségszegés lehet. A jelen esetben azonban súlyosbította a felperes magatartását, hogy fizikailag vett elégtételt a beosztottján. Ezzel jelentős mértékű kötelezettségszegést követett el, a beosztottjával szemben ugyanis más, jogszerű intézkedésekre is lehetősége lett volna amennyiben megállapítható, hogy B.I. tiszteletlenül beszélt vele.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte a felperes jogtanácsosi munkadíjban marasztalása mellett.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az eljáró bíróságok azt helyesen állapították meg, hogy a rendkívüli felmondásban foglalt indok, miszerint a felperes a beosztottja fülét megfogva próbálta munkavégzésre bírni, valós. A másodfokú bíróság azonban a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével jutott arra a következtetésre, miszerint ezen tevékenysége során nem hangzott el „a kezembe adom a füled” kijelentés. A rendkívüli felmondás is utal a mellékletként csatolt, a felperes 2010. május 6-ai meghallgatásáról készült jegyzőkönyvben foglaltakra. Ennek pontjában a munkáltató leírja, miszerint a felperes nemcsak megfogta a dolgozó fülét, hanem elhangzott, „hogya még egyszer ilyen hangon beszélsz velem, a kezembe adom a füled” kijelentés is a részéről. A jegyzőkönyvben ezen megállapítással szemben nem tett észrevételt. Bár erre a megjegyzésre a tanú meghallgatása során B.I. nem emlékezett (jegyzőkönyv, 2. oldal), de W.J. tanú következetesen a pert megelőzően és a perben is állította a felperes részéről ezen mondat elhangzását (jegyzőkönyv, 3. oldal). A perben a rendkívüli felmondás jogszerűsége értékelésekor a bíróságoknak abban kellett állást foglalni, hogy a munkavégzés során a beosztott és a felperes között keletkezett konfliktusban egy vezető azon eljárása, hogy fizikai ráhatással és ehhez közvetlenül kapcsolódó szóbeli fenyegetéssel szerez érvényt az utasításának az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendkívüli felmondást megalapozza-e.

Az eljáró bíróságok a felperes kötelezettségszegésének tényét helytállóan állapították meg. Ugyanakkor levont jogkövetkeztetésük a kötelezettségszegés súlyát illetően okszerűtlen. Azt ugyanis nem enyhíti a beosztott tiszteletlen megjegyzése, a vezetője utasítását figyelmen kívül hagyó magatartása. Vezető munkakörű munkavállalótól fokozottabb mértékben várható el a munkaviszonyban munkavállalót terhelő kötelezettségekre irányuló szabályok betartása, e körben példamutatásra is köteles. A konfliktus okától függetlenül nem megengedett a vezetőtől az olyan megoldás, amelyben a beosztottra fizikailag és verbálisan kifejtett erőszakkal kíván hatást gyakorolni. A rendkívüli felmondás indokául szolgáló kötelezettségszegés a munkavállaló munkaköre, szakmai ismerete, beosztása alapján vizsgálendő (BH.2005/117).

Mindezek alapján a felperesnek a rendkívüli felmondásban megjelölt magatartása - munkakörére, beosztására tekintettel is - olyan súlyos kötelezettségszegésnek minősült (függetlenül a konfliktus okától), amely a rendkívüli felmondást az alperes részéről megalapozta.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperes keresetét a munkaviszony megszüntetése tárgyában elutasította.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. május 22.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: Nné tisztviselő